

Narrative Study of the Lived Challenges of Transgender Students in the Context of School

Kamran Ghafouri¹ , Behboud Yarigholi^{2*} , Gholamreza Golmohammad Nazhad Bahrami³

1. Department of Education, Faculty of Education and Psychology., Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran. Email: kamran.ghafuri73@gmail.com
2. Corresponding Author, Department of Education, Faculty of Education and Psychology, Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran. Email: b.yarigholi@azaruniv.ac.ir
3. Department of Education, Faculty of Education and Psychology., Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran. Email: dr.golmohammad@gmail.com

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article History:
Received: 10 Mar 2024
Revised: 13 Jun 2024
Accepted: 20 Jul 2024
Online Published: 26 Feb 2025

Keywords:
Lived challenges, Narrative Research, Transgender student.

ABSTRACT

Purpose: The purpose of this research was to express the narratives of a transgender student (nickname: Arusha) in the context of school. **Method:** This study was qualitative in terms of gathering information and was applied research in terms of purpose. Conventional content analysis was used in this study. Since the research was narrative, the analysis was done through the analysis of narratives and experiences and data coding and movement from signs towards the concepts and themes. Besides the analysis of narratives, the thematic analysis was done to analyze the data. This research was done in 2023 in Sazez city. The sample was selected by using the convenience and judgmental sampling method. The measurement tool was MAXQDA software, which was used in the coding and thematic analysis stage, and the analysis methods available in the software were used to prevent the overlapping of signs, concepts and themes. **Findings:** In this study, there was a male-to-female transgender student, Arusha, who studied in Saghez and one of its villages and expressed his lived experiences, happened at school. **Conclusion:** It is important for school principals to understand the unique challenges faced by gender nonconforming and transgender students so that they can encounter policies with considering inclusion and safety.

Cite this article: Ghafouri, K., Yarigholi, B., Golmohammad Nazhad Bahrami, GH. (2025). Narrative Study of the Lived Challenges of Transgender Students in the Context of School. *Journal of Applied Psychological Research*, Accepted Manuscript / in Press. Doi: 10.22059/japr.2025.373482.644880

Publisher: University of Tehran Press
DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2025.373482.644880>

© The Author(s).

روایت‌پژوهی چالش‌های زیست شده دانش آموز تراجنسیتی در بافت مدرسه

کامران غفوری^۱، بهبود یاری قلی^{۲*}، غلام رضا گلمحمدنژاد بهرامی^۳

۱. کارشناس ارشد، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران. رایانامه: kamran.ghafuri73@gmail.com

۲. نویسنده مسئول، دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران. رایانامه: b.yargholi@azaruniv.ac.ir

۳. دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران. رایانامه: dr.golmohammad@gmail.com

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخ‌های مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۲۰

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۳/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۳۰

تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۳/۱۲/۰۸

کلیدواژه‌ها:

چالش‌های زیست شده، دانش‌آموز تراجنسیتی، روایت پژوهی

هدف پژوهش حاضر بیان روایات دانش‌آموز تراجنسیتی با اسم مستعار آروشا در بافت مدارس می‌باشد. روش پژوهش بر حسب گردآوری اطلاعات از نوع کیفی و از نظر هدف کاربردی و تحلیل محتوا به روش کیفی عرفی بود، چون پژوهش از نوع روایت پژوهی بوده به دو روش تحلیل روایات و بیان تجارب و کدگذاری داده‌ها و حرکت از نشانه‌ها به سمت مفاهیم و مضامین، کار تحلیل انجام شده و تحلیل داده‌ها علاوه بر تحلیل روایات به صورت تحلیل تماتیک نیز انجام گرفت. تحقیق حاضر در سال ۱۴۰۲ در شهرستان سقز انجام گرفت. نمونه‌گیری با روش در دسترس و هدفمند انتخاب گردید. ابزار سنجش نرم افزار مکس کیودا بود که در مرحله کدگذاری و تحلیل تماتیک از آن استفاده گردید و از روش‌های آنالیزی نرم‌افزار جهت جلوگیری از همپوشانی نشانه‌ها و مفاهیم و مضامین استفاده شد. در پژوهش حاضر یک دانش‌آموز تراجنسیتی از مرد به زن با نام مستعار آروشا حاضر بود که در هر سه مقطع تحصیلی در شهر سقز و یکی از روستاهای اطراف آن تحصیل نمود و تجارب زیست شده‌ی خود را از بافت مدرسه بیان کرد. بر اساس نتایج تحقیق پیشنهاد می‌شود مدیران مدارس بایستی چالش‌های منحصربه‌فرد دانش‌آموزان تراجنسیتی که با آن مواجه هستند را درک کنند تا بتوانند با در نظر گرفتن فراگیری و ایمنی با سیاست‌ها برخورد کنند.

استناد: غفوری، یاری قلی، ب.، گلمحمدنژاد بهرامی، غ. (۱۴۰۳). روایت‌پژوهی چالش‌های زیست شده دانش‌آموز تراجنسیتی در بافت مدرسه فصل‌نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، ۱۰(۰)، ۱-۲. doi: 10.22059/japr.2025.373482.644880

. مقدمه

جنسیت مهم‌ترین معیار برای شناخت زن و مرد از همدیگر است. به‌طور معمول، اکثریت جامعه در یکی از این دو نوع جنس قرار می‌گیرند و در اصل، ویژگی اشخاص با جنسی که در درون آن قرار گرفته است همخوان است. با این حال، گاهی این مختصات با یکدیگر ناسازگارند (مولائی، ۱۴۰۰). هویت جنسی یک حالت روان‌شناختی است که نمایانگر احساس فرد از مذکر یا مؤنث بودن خود می‌باشد. هویت جنسی اکثر افراد تا سن دو تا سه سالگی ایجاد می‌شود و معمولاً با جنسیت زیستی فرد هماهنگی دارد (اسچروک و همکاران، ۲۰۰۹). اختلال هویت جنسی^۲ می‌تواند شامل تمایل پایدار به تعلق به جنس مقابل یا اصرار بر تعلق داشتن به جنس مقابل و ناراحتی مفرط از جنسیت تعیین شده و نقش جنسی نسبت داده شده به فرد باشد (لوئیز و اککز، ۲۰۱۸). جنسیت راه اصلی طبقه‌بندی انسان است و با پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی متعددی همراه است. شاید هیچ مقوله دیگری فرهنگ‌های انسانی را با تأثیر بیشتری در طول زندگی در بر نگیرد. فراگیر بودن این مقوله در شکل دوتایی آن، همراه با نظریه‌های عامیانه در مورد این که چه چیزی باعث می‌شود فردی مرد یا زن، یا مرد یا زن باشد، ممکن است توضیح دهد که چرا هویت تراجنسیتی^۴ اغلب با تبعیض و خصومت مواجه می‌شود (بروکمن و کالا، ۲۰۱۶). جنسیت را می‌توان در بدو تولد تعیین کرد، بر اساس برخی ویژگی‌های قابل مشاهده قابل تشخیص است، و به‌طور کلی نسبت داده می‌شود، یا می‌توان آن را به‌عنوان هویتی توصیف‌شده از خود در نظر گرفت که به احساس فرد از خود و تاریخچه زندگی مربوط می‌شود (هاید و همکاران، ۲۰۱۸). هویت تراجنسیتی و پذیرش آن در جامعه می‌تواند دیدگاه قبلی را به چالش بکشد. بنابراین، تا جایی که مردم بر این باورند که «جنسیت واقعی» افراد تراجنسیتی، جنسیتی است که در بدو تولد به آنها اختصاص داده شده است، می‌توان انتظار داشت که آنها نگرش منفی نسبت به افراد ترنس‌جندر^۵ داشته باشند (نورتون و هریک، ۲۰۱۳). جهت‌گیری جنسی به جنسیت افرادی اطلاق می‌شود که فرد از نظر جنسی و عاشقانه به آنها جذب می‌شود (انجمن روان‌شناسی آمریکا، ۲۰۱۳). امروزه اصطلاحات «لزبین» و «هم‌جنس‌گرا» برای اشاره به افرادی استفاده می‌شود که جذب اعضای همجنس خود را تجربه می‌کنند و اصطلاح «دوجنس‌گرا» افرادی را توصیف می‌کند که برای اعضای هر دو جنس جذابیت دارند. لازم به ذکر است که اگرچه این دسته‌بندی‌ها هم‌چنان به‌طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرند، گرایش جنسی همیشه در این دسته‌بندی‌های قابل تعریف ظاهر نمی‌شود و در عوض، در یک پیوستار رخ می‌دهد (انجمن روان‌شناسی آمریکا، ۲۰۱۲)، و افرادی که توسط دیگران به عنوان جامعه لزبین، هم‌جنس‌گرا، دوجنس‌گرا و تراجنسیتی درک یا توصیف می‌شوند. ممکن است به طرق مختلف شناسایی شوند (دی‌آگویی، ۱۹۹۴؛ به‌نقل از مولیرو و پیتو، ۲۰۱۵). همچنین از طرفی رویکرد اجتماعی معتقد است کسب هویت زنانه یا مردانه در انسان بیشتر تابع عوامل پس از تولد است تا قبل از تولد. چون احساس تعلق داشتن به جنس مرد یا زن بیشتر نتیجه تعاملات میان کودک و ارزش‌ها و نگرش‌های والدین است. براساس این رویکرد عوامل خانوادگی و اجتماعی در قالب ایفای نقش، الگوسازی و نقش‌های وابسته به جنسیت موجب پیدایش نارضایتی جنسیتی می‌شود (رزکویست و همکاران، ۲۰۱۴).

عبارت «جامعه لزبین، هم‌جنس‌گرا، دوجنس‌گرا و تراجنسیتی» یا «جامعه ال‌جی‌بی‌تی»^{۱۳} به ائتلاف گسترده‌ای از گروه‌هایی اشاره دارد که از نظر جنسیت، گرایش جنسی، نژاد/قومیت، و وضعیت اجتماعی، اقتصادی متفاوت هستند. بنابراین، در حالی که این

1. Schrock et al.

2. Gender identity disorder

3. Eckes & Lewis.

4. Transgender identity

5. Broockman & Kalla

6. Hyde et al.

7. Transgender

8. Norton. & Herek

9. American Psychological Association

10. D'Augelli

11. Moleiro. & Pinto.

12. Rosqvist et al.

13. LGBT

گزارش بر روی جامعه‌ای متمرکز است که با نام اختصاری جامعه ال‌جی‌بی‌تی محصور شده است، مانند کلمه تراجنسیتی (وِبر^۱، ۲۰۱۰). اصطلاح سیسجندر از گفتمان‌های فعال تراجنسیتی در دهه ۱۹۹۰ به وجود آمد. معرفی این اصطلاح به عنوان یک خروجی بود برای قطع ارتباط کلمات پُرکاربرد «مرد» و «زن» به عنوان تقویت کننده «طبیعی بودن» و هنجارگرایی و در عین حال حفظ حاشیه سازی هویت‌های تراجنسیتی با گنجاندن پیشوند «ترنس» در مقابل کلمات «مرد» و «زن» مانند «مرد ترنس» و «زن ترنس» (آلتمن^۲، ۲۰۱۴؛ به نقل از ماتئی، ۲۰۱۶). از دهه ۱۹۹۰، واژه تراجنسیتی عمدتاً به عنوان یک اصطلاح چتر برای توصیف افرادی که انتظارات و فرضیات اجتماعی در مورد جنسیت را نادیده می‌گیرند استفاده می‌شود (انجمن روان‌شناسی آمریکا، ۲۰۱۲). این شامل افرادی می‌شود که ترنس جنس‌گرا و بین‌جنس‌گرا هستند، همچنین کسانی که خارج از دوتایی زن/مرد شناسایی می‌شوند و افرادی که بیان جنسیتی و رفتارشان با انتظارات اجتماعی متفاوت است. همان‌طور که در مورد گرایش جنسی، افرادی که توسط دیگران به عنوان تراجنسیتی درک یا توصیف می‌شوند - از جمله مردان و زنان تراجنسی - ممکن است به روش‌های مختلفی شناسایی شوند (آنتونیو و مولیرو^۳، ۲۰۱۵).

هویت جنسیتی عموماً تا زمانی که فرد وارد مدرسه ابتدایی می‌شود، تثبیت می‌شود. اگرچه جنسیت بیولوژیکی اکثر افراد با جنسیت تجویز شده مطابقت دارد، تصورات جنسیت در طول زمان و فرهنگ متفاوت است. جوامعی هستند که در آنها جنسیت با زبان یا عمل مرتبط نیست، برخی از جوامع چندین جنسیت را می‌پذیرند و برخی بدون جنسیت هستند. بسیاری از محققان به توافق رسیده‌اند که جنسیت هویتی نیست که ما داریم، بلکه کاری است که ما بارها و بارها در یک موقعیت یا موقعیت دیگر انجام می‌دهیم و این تنظیمات زمینه خنثی نیستند، بلکه از مفروضات و انتظارات جنسیتی اشباع شده‌اند (گلدبرگ و همکاران^۴، ۲۰۲۲). از طریق این دریچه است که محققان می‌توانند تجربه تراجنسیتی را مشاهده کنند تا درباره تأثیرات فرهنگی بر توسعه هویت اطلاعات بیشتری کسب کنند. علاوه بر این، می‌توان با تمرکز بر دو هدف در تحقیق، درباره پیوند جنسیت و هویت و قدرت ساخت اجتماعی اطلاعات بیشتری کسب کرد: آیا می‌توان جنسیت را از هویت جدا کرد؟ راه‌های رهایی انسان از دوتایی‌های ساخته شده اجتماعی چیست؟

تحقیقات در مورد تجربیات دانش‌آموزان ترنس در دهه گذشته افزایش یافته است و عمدتاً بر روی جوانان ترنس در دبیرستان و دانشگاه متمرکز شده است. این کار نشان می‌دهد که دانش‌آموزان در برابر تهاجم‌های خرد آسیب‌پذیر هستند (مثلاً به عنوان ضمیر/نام اشتباه شناخته می‌شوند) و تبعیض صریح (مثلاً مورد آزار و اذیت کلامی قرار می‌گیرند)، که هر دو بر بهزیستی تأثیر می‌گذارند. مطالعات اندکی تجربیات دانشجویان تحصیلات تکمیلی ترنس را بررسی کرده‌اند. مطالعات موجود نشان می‌دهد که دانشجویان فارغ التحصیل ترانس برای راهنمایی و پشتیبانی حرفه‌ای و شخصی به طور منحصر به فردی به مربیان و مشاوران خود وابسته هستند. در نبود چنین حمایتی، سلامت روانی و مسیر شغلی افراد ترنس ممکن است به خطر بیفتد (گلدبرگ و همکاران^۵، ۲۰۲۲). به نظر می‌رسد کشف تجارب زیست‌شده دانش‌آموز تراجنسیتی در ارتباط با ویژگی‌ها، رفتارها، تعامل‌ها و واکنش‌های بین خود با سایر دانش‌آموزان، خانواده و مدرسه موجب شناسایی عوامل بالقوه مثبت می‌شود و در نتیجه، با به‌کارگیری این نتایج می‌توان از بسیاری ناهنجاری‌های آموزشی، رفتاری دانش‌آموزان تراجنسیتی جلوگیری و زمینه را فراهم کرد تا انرژی معلمان و سایر اعضا محیط آموزشی در جهت بالندگی آنان هدایت شود. اگر تجارب دانش‌آموزان تراجنسیتی کشف و از آن‌ها در جهت کاربرد در محیط مدرسه استفاده شود، تجربه‌های بسیار غنی برای خود آن‌ها و حتی والدین آن‌ها فراهم می‌آید و کسب مهارت‌های رشدی و تحولی آنان را تسهیل خواهد کرد. تحقیقات روی دانشجویان دگرباش در دهه گذشته به طور قابل ملاحظه‌ای رشد کرده است اما مشکل اینجاست که درک کافی از شرایط کلاسی آنان وجود ندارد (لیتمن^۶، ۲۰۱۹).

1. Weber

2. Aultman

3. António. & Moleiro

4. Goldberg

5. Goldberg et al.

6. Littman

پژوهش‌های اندکی در این باره صورت گرفته و در ادامه به چند پژوهش اندک انجام شده اشاره می‌شود. [رحیمی احمد آبادی و همکاران \(۱۴۰۱\)](#) در پژوهش خود تحت عنوان بررسی عوامل زمینه‌ای موثر در بروز نارضایتی جنسیتی ارجاع شده به پزشکی قانونی در سال ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸، دریافتند که عوامل زیستی، وضعیت اجتماعی و اقتصادی و عوامل روانی و اجتماعی در بروز این اختلال نقش بسزایی دارند. [عبداله‌زاده و همکاران \(۱۳۹۹\)](#) در پژوهش خود تجارب معنوی افراد مبتلا به اختلال هویت جنسی را بررسی نموده و دریافتند که در کُگذاری محوری ضمن مقایسه مقولات و کُدها با یکدیگر ارتباط آنها بررسی شد و در نهایت طبقات کلی توسل، پذیرش آزمون الهی و آرامش و مضمون اصلی میل شدید به معنویت از تحلیل داده‌ها استخراج گردید و همچنین دریافتند که تجارب معنوی افراد تراجنسی طیف گسترده‌ای از اصول را شامل می‌شود به طوری که افراد شرکت‌کننده در پژوهش احساس ناامنی و ترس از تنهایی را دلایل اصلی خود برای توجه به معنویت عنوان کردند. نتایج کُگذاری [افروزه \(۱۳۹۹\)](#) در پژوهش خود موانع مشارکت تراجنسیتی‌ها در ورزش با رویکرد مبتنی بر نظریه داده بنیاد را بررسی کرد و دریافت که ۹ مؤلفه و ۱۹ مقوله حاصل مصاحبه‌ها بود که شامل مؤلفه‌های خودپنداره بدنی، هراس اجتماعی، امنیت اقتصادی، توسعه فنی، بی‌عدالتی، پیش‌فرض‌های ذهنی، سبک‌های رفتاری مربیان، حقارت اجتماعی و ابزارهای اجتماعی بود. در نهایت نیز در کُگذاری گزینشی چهار بخش شامل خود، ورزش، اقتصاد و جامعه در برگزیده موانع مشارکت تراجنسیتی‌ها شناسایی شد. [آقایی و بوستانی \(۱۳۹۹\)](#) در پژوهش خویش بررسی کیفی دگرجنس‌جویی، چالش‌ها و فرآیندهای هویتی، از خانواده تا جامعه را بررسی کردند و به این نتیجه دست یافتند که به طور کلی تجزیه و تحلیل داده‌ها منجر به خلق شش مقوله جدید شد که عبارتند از: رسیدن از آگاهی عملی به آگاهی استدلالی؛ خانواده کم آگاه بحران‌زا؛ داغ ننگ؛ چالش‌های تعارض و مدیریت نقش همانندسازی با جنس مخالف و چالش‌های پذیرش و طرد. [فرهمند و دانافر \(۱۳۹۷\)](#) در پژوهش خویش تجربه زیسته هویت‌های دو جنسیتی از تعاملات خانوادگی تا تعاملات اجتماعی را بررسی کردند و به این نتیجه رسیدند که تجربه زیسته هویت‌های دو جنسیتی در تعاملات اجتماعی، نشان از درک این موقعیت به مثابه تعارض جنسی، دوگانگی در نقش، تبعیض، عدم تایید والدین و جامعه، احساسات آزاردهنده رنج و عذاب، احساس ترس، ناامیدی، خشونت و نزاع در تعاملات تا نفرت و بی‌زاری به جسم خود است. این تجربه و درک آنان در طیفی از طرد اجتماعی، محرومیت، تبعیض قومیتی، تا بی‌حیثیتی و بدنامی و برجسب اجتماعی در تعاملات اجتماعی دلالت می‌کند. [گل‌یزارد و همکاران^۱ \(۲۰۲۰\)](#) نوشته‌اند که؛ مطالعه آنها تجربیات زنده دانش‌آموزانی را که در دوران انتقال و تحصیلات عالی خود به‌عنوان لربین، هم‌جنس‌گرا، دوجنس‌گرا، ترنس یا دگرباشان معرفی می‌شوند، بررسی می‌کند. ادبیات موجود روایات غم‌انگیزی از دانش‌آموزان با هویت دگرباشان ارائه می‌دهد که آنها را به‌عنوان قربانی قرار می‌دهد. مطالعه آنها گذارها را به‌عنوان خطی، پیچیده، چندگانه و چند بُعدی مفهومی می‌کند. اهداف مطالعه آنها عبارت بود از: نقش جنسیتی و/یا هویت جنسیتی در زندگی آنها در طول تحصیل و تجربیات دانشجویان دگرباش از گذار به آموزش عالی و از طریق آن. مطالعه آنها طرحی طولی دارد و از تجربیات پنج شرکت‌کننده در طول دوره ۳ ساله کارشناسی در دانشگاهی در انگلستان استفاده کرده است. روش‌های مورد استفاده شامل مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته و روش‌های بصری برای کشف تجربیات شرکت‌کنندگان در مورد انتقال است. داده‌ها کُگذاری و مورد تجزیه و تحلیل موضوعی قرار گرفت. این مطالعه به‌طور منحصر به‌فرد نشان داد که شرکت‌کنندگان در دوران تحصیل خود در دانشگاه تغییرات متعدد و چند بُعدی را تجربه کرده‌اند و این تغییرات در مقایسه با روایت‌های عمدتاً غم‌انگیز که در ادبیات قبلی غالب هستند، تا حد زیادی مثبت بوده است. علاوه بر این، این اولین مطالعه‌ای است که تجربیات دانشجویان دگرباش را با استفاده از طرح مطالعه طولی مورد بررسی قرار داده است. هیچ مطالعه‌ای نظریه گذارهای چندگانه و چند بُعدی را برای دانش‌آموزان در مقاطع بالاتر که به‌عنوان دگرباش شناخته می‌شوند، اعمال نمی‌کند. [چوالیر و همکاران^۲ \(۲۰۱۹\)](#) بیان کرده‌اند که؛ گزارش آنها نتایج تحلیلی اصلی یک نظرسنجی را که بین دانش‌آموزان اقلیت جنسیتی (به‌عنوان مثال تراجنسیتی، غیر دودویی و جنسیتی نامناسب) در آموزش عالی ایرلند توزیع شده است، ارائه می‌دهد. این نظرسنجی به تجربیات روزمره و مسائل ایمنی، کارایی سیاست‌های اداری، موانع (در داخل و خارج از محوطه دانشگاه) و منابع پشتیبانی پرداخته است. هدف از گزارش آنها، جمع‌آوری اطلاعات کمی و کیفی ضروری

1. Glazzard et al.

2. Chevallier et al.

برای زندگی بهتر دانش‌آموزان، افزایش اثربخشی سیاست‌های جنسیتی و لابی برای اصلاحات (در مورد موضوعاتی مانند مراقبت‌های بهداشتی فرا تربیتی، قوانین و تشخیص جنسیت سوم) بود. ^۱ [بک \(۲۰۱۷\)](#) نوشته است که؛ این مطالعه پدیدارشناسی تجربیات مشارکتی مشاوران و مدیران مدرسه را در کار با دانش‌آموزان لزبین، همجنس‌گرا، دوجنس‌گرا و تراجنسیتی بررسی کرد. داده‌های مطالعه چهار موضوع کلی را آشکار کرد: (الف) یادگیری از طریق قصه‌گویی، (ب) راهنمایی با مثال، (ج) ایجاد مشارکت‌های عمدی، و (د) پیشبرد سیستم. این مطالعه شامل مفاهیمی برای تحقیقات آینده و عملکرد مشاوران مدرسه در مورد این است که چگونه مشاوران و مدیران مدارس می‌توانند روابط عمدی قوی را برای حمایت مؤثر از جوانان لزبین، همجنس‌گرا، دوجنس‌گرا و تراجنسیتی ایجاد کنند. ^۲ [گریم‌وود \(۲۰۱۷\)](#) دریافت که دانش‌آموزان مدرسه بیش‌تر از کارکنان در برابر تبعیض هموفوبیک، دوجنسی و ترنس‌هراسی در جامعه صحبت می‌کنند، که ممکن است نشان دهد که آنها برای مقابله با بی‌عدالتی‌ها توانمند هستند. ^۳ [فارمی \(۲۰۱۵\)](#) در پژوهشی بیان می‌کند تجربیات دانش‌آموزان لزبین، همجنس‌گرا، دوجنس‌گرا و ترنس در ادبیات اخیر بر مدرسه به عنوان یک تجربه مثبت تأکید کرده است که به دانش‌آموزان فرصت می‌دهد هویت جنسیتی و جنسی خود را کشف کنند.

پدیده تراجنسی هرچند در ابتدا امری جسمی بیولوژیکی است، در لابه‌لای کلیشه‌ها و قضاوت‌های فرهنگی، افراد تراجنسی را دچار سردرگمی کرده است؛ به‌طوری که آنان این اختلال را بسیار پرتنش و با مشکلات فردی، اجتماعی و خانوادگی عدیده‌ای طی می‌کنند. این افراد قربانیان ساختارهای فکری حاکم بر تعاملات اجتماعی هستند که در دوران زندگی خود مشکلات فراوانی را تحمل می‌کنند. افزایش احساس وابستگی، کاهش امنیت روانی اجتماعی، طرد اجتماعی، افزایش احساس آسیب‌پذیری در افراد و محرومیت از حقوق و امتیازات اجتماعی از جمله این مشکلات است. این شرایط زیست همان‌طور که به منبع بحران هویت تبدیل می‌شود، وجود جامعه‌ای امن و دور از تنش و انحرافات را نیز غیرممکن می‌کند؛ بنابراین، می‌طلبید این موضوع از زوایا و ابعاد متعدد مطالعه شود. اهمیت این مطالعه زمانی دوچندان می‌گردد که به این واقعیت توجه شود که در ایران این گروه نه تنها برای مردم عادی، بلکه برای جامعه علمی و دانشگاهی نیز چندان آشنا نیستند و افرادی که با این مقوله آشنایی دارند تابوی سخن گفتن حول این موضوع، آنها را دچار غفلت از این قشر آسیب‌پذیر کرده است؛ از این‌رو با توجه به مشکلات و مسائل اشاره شده متعددی که افراد تراجنسی با آن دست به گریبان هستند، ضروری است مسائل فردی و اجتماعی آنان از نظر علمی بررسی شود. کنکاش در بطن تجربه زیسته افراد تراجنسی و دست یافتن به واقعیت تجربه زیسته آنان واقعیت‌های زیست جهان آنان را آن‌گونه که هست، نشان می‌دهد و در خلال این بررسی موانع اجتماعی فرهنگی آنان را هویدا و جامعه را برای رفع این مسئله اجتماعی بسیج و تجهیز می‌کند؛ صحبت از افرادی است که ممکن است در فضای نامناسب مدارس ایران از کمترین حق خود محروم شوند زیرا همه‌ی مدارس ایران بر اساس سیستم دوتایی جنسی دختر و پسر طرح‌ریزی و برنامه‌ریزی شده‌است و حتی ممکن است یک دستشویی رفتن ساده و قرار گرفتن در صف و چسبیدن به هم و ورجه ورجه کردن و ... به یکی از معضلات و چالش‌های لاینحل تبدیل گردد، متأسفانه سخن از شرایطی است که سالیان دراز برای تهیه صندلی مخصوص دانش‌آموز چپ دست مشکل وجود داشته و گاهی از حل این مشکل ناچیز طفره می‌روند، پس شاید بتوان گفت تحقیق حاضر به بررسی تجارب فاجعه بار و دست‌اولی می‌پردازد که ممکن است در محیط مدرسه سال‌ها به آن توجهی نشده باشد. پس بر همین اساس، تحقیق حاضر به روایت تجارب دست‌اول دانش‌آموز تراجنسیتی به اسم «آروشا» ۲۱ ساله متولد سال ۱۳۷۹ در شهرستان سقز که به‌خاطر مشکلات خانوادگی و شاید تحت فشار قرار گرفتن در زیر یکی از همین چالش‌ها و با توجه به اینکه در همان دوران کودکی به تفاوت خارق‌العاده‌ی خویش با دیگران پی برده و هر سال در یکی از مدارس سطح شهر و روستاهای اطراف سقز تحصیل نموده است. وی در کلاس اول مدرسه پسرانه ای درس می‌خواند، سپس کلاس دوم به یک مدرسه‌ی دیگر نقل مکان کرد و در ادامه پایه سوم، در یک مدرسه‌ی متفاوت با مدرسه قبلی و کلاس چهارم را نیز تا پایه اول راهنمایی در یکی از مدارس روستایی توابع شهرستان سقز بود. در اواسط سال تحصیلی پدرش در یکی از شهرک‌های اطراف سقز به تنهایی برای او خانه اجاره کرد و سپس سال دوم راهنمایی را در دو مدرسه مختلف و دوران دبیرستان در یک هنرستان تحصیل نمود و اکنون دانشجوی دانشگاه در رشته‌ی مورد علاقه‌ی خویش است. پس

1. Beck.

2. Grimwood.

3. Formby.

از شناخت هویت خود و پی بردن به تفاوت خویش خانواده پدری و مادری چندین بار اقدام به قتل او نمودند و این شرح کوتاهی است بر آنچه که بر یک نوجوان تراجنسیتی گذشته است، هدف اصلی پژوهش حاضر بیان و روایت برخی از مشکلات فردی، تحصیلی، رفتاری و اجتماعی افراد تراجنسی در زیست جهان اجتماعی بر اساس تجارب و چالش‌های زندگی دانش‌آموز تراجنسیتی «آروشا» در بافت مدارس است. لازم به ذکر است که به دلیل رعایت اصل محرمانگی مشخصات کیس پژوهی به این صورت ذکر شده است. با عنایت به مباحث مطرح شده؛ هدف اصلی این پژوهش «توصیف و روایت چالش‌های زیست شده دانش‌آموز پسر تراجنسیتی در محیط مدرسه» می‌باشد. سؤال اصلی پژوهش نیز این است که «دانش‌آموز تراجنسیتی چه توصیف و روایتی از چالش‌های زیست شده در محیط مدرسه خود دارد؟»

۲. روش

۲-۱. جامعه‌ی آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

با توجه به این که این تحقیق به دنبال روایت پژوهی چالش‌های زیست شده دانش‌آموز تراجنسیتی در بافت مدرسه می‌باشد، از رویکرد کیفی و هم‌چنان که از عنوان پیداست از روایت پژوهی استفاده می‌شود. به دلیل موضوع مورد پژوهش در تحقیق حاضر و چالش‌هایی که پیرامون این موضوع در جامعه مذهبی و سنتی ایرانی وجود دارد بهترین روش پژوهشی که می‌شد، برگزید روایت پژوهی است، چرا که روایت پژوهی پدیده را در بستر تاریخی زمانی و مکانی آن بررسی می‌کند و هدف از مطالعه قبل از آنکه کشف قانونمندی‌های کلی و اثبات شده قبلی و جهان‌شمول باشد، درک یک وضعیت معین و چاره‌اندیشی برای بهتر کردن وضعیت است. نمونه آماری در این تحقیق با توجه این موضوع که عموماً کار کیفی و فلسفه‌ی آن شنیدن صداهای مخفی، پنهان و نهفته در جامعه است، لذا به شیوه نمونه‌گیری هدفمند و در دسترس دانش‌آموز تراجنسیتی از مرد به زن انتخاب شده، که چالش‌های تحصیل و مسائل و مشکلات خود را به عنوان عضو کوچکی از این جامعه که ممکن است کسی صدای آنان را نشنود، در بافت مدرسه روایت کرده است. به دلیل ملاحظات اخلاقی و فرهنگی و هم‌چنین ضرورت محرمانگی از این دانش‌آموز به اختصار تحت‌عنوان اسم نمادین «آروشا» نام برده شد. آروشا چون در گروه تئاتر با محقق هم‌گروه بوده و بسته و گریخته مسائل و مشکلات خود را در گروه مورد بحث قرار داده بود فلذا باتوجه به جمیع جهات از همه نظر دارای شرایط مناسب برای ورد به فرآیند این تحقیق بود

۲-۲. شیوه‌ی اجرای پژوهش

به طور خلاصه در تحقیق حاضر از چهار مرحله برای روایت پژوهی استفاده شده است که مرحله اول شامل شناسایی و انتخاب کنشگران که در اینجا چون نمونه یک نفر است انتخاب کنشگر صورت گرفته است مرحله دوم عبارت است از جمع‌آوری حکایت‌ها و روایت‌ها مرحله سوم تحلیل سه لایه‌ای و مرحله چهارم روایت گری مسئله محور است. ابزار گردآوری داده‌ها در این تحقیق؛ مصاحبه روایی، مصاحبه نیمه ساختاریافته و مشاهدات میدانی (وضعیت زندگی) بوده است. این سه سویه‌سازی در گردآوری داده‌ها به اعتبار یافته‌های پژوهش کمک کرده است. پس از انجام مصاحبه روایی، از داستان کلی زندگی آروشا در دوران تحصیل، محقق داستان‌های شرکت کننده را در یک توالی زمانی و بر اساس اصول روایت پژوهی پینگر و داینس^۱ (۲۰۰۶) مبتنی بر تمرکز روایت بر سه عنصر زمان، مکان و تعاملات، بازداستان سرایی کرد. سپس، این روایت کامل را به شرکت کننده بازگرداند تا در مورد آن نظر بدهد و چنان چه در مواردی سوءتفاهم و اشتباهی ایجاد شده است، در آن بازنگری شود. به این ترتیب، روایی تحقیق از طریق چک کردن مشارکت کننده تأمین شد. هم‌چنین جهت افزایش اعتبار یافته‌های پژوهش از روش همه‌جانبه‌نگری استفاده و یافته‌های حاصل در هر مرحله توسط نتایج تحقیقات هم‌راستا و پیشینه نظری موجود تبیین شد.

۲-۳. ابزار سنجش

یکی از ابزارهای مهم جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل داده‌ها در تحقیقات کیفی، محقق به عنوان ابزار پژوهش است (پاتون^۲، ۲۰۰۲). در این تحقیق نیز محقق و مشارکت کننده هر دو در طول جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل آن دو ابزار مهم به شمار می‌آیند.

1. Pinnegar & Dayanes.

2. Patton.

ابزار گردآوری داده‌ها در این تحقیق؛ مصاحبه روایی، مصاحبه نیمه ساختاریافته و مشاهدات میدانی (وضعیت زندگی) بوده است. این سه سویه‌سازی در گردآوری داده‌ها به اعتبار یافته‌های پژوهش کمک کرده است. پس از انجام مصاحبه روایی، از داستان کلی زندگی آروشا در دوران تحصیل نقش محقق در اینجا به عنوان مصاحبه‌گر و هدایت کننده تحقیق با استفاده از رویکرد تحلیل روایت در روایت پژوهی^۱ و دریافت روایت از طریق پرسش سؤال و ثبت و ضبط پاسخ مشارکت کننده است. پس از نوشتن روایت این روایت کامل را به شرکت کننده بازگرداند تا در مورد آن نظر بدهد و چنانچه در مواردی سوءتفاهم و اشتباهی ایجاد شده است، در آن بازنگری شود. به این ترتیب، روایی تحقیق از طریق چک کردن مشارکت کننده تأمین شد.

۲-۴. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

داده‌های گردآوری شده در روایت پژوهی باید از حیث داستانی که می‌گویند، ترتیب زمانی وقوع رویدادها و نقاط عطف و یا نقاط تغییر یک‌باره تحلیل شوند. به طور کلی [کرسول و اولرنشا^۲ \(۲۰۰۲\)](#) دو رویکرد موجود به تحلیل روایت پژوهانه را نشان داده‌اند. رویکرد اول، فرآیند تحلیل [یوسن و ازکن^۳ \(۱۹۹۷\)](#) است که تحلیل داده‌ها را بر اساس پنج عنصر ساختار پیرنگ که شامل: شخصیت‌ها، محیط، مسئله، اقدامات و راه‌حل‌ها می‌باشد، انجام می‌دهد. در رویکرد دوم نیز که تحت عنوان رویکرد فضای سه بُعدی که توسط [کلاندینین^۴ \(۲۰۰۰\)](#) از آن یاد می‌شود، تحلیل داده‌ها را بر اساس سه عنصر تعامل (شخصی و اجتماعی)، استمرار (گذشته، حال و آینده) و موقعیت، انجام می‌دهد که با توجه به موضوع و وضعیت تحقیق حاضر رویکرد دوم در تحلیل داده‌ها برگزیده شده است. محقق برای تحلیل داده‌ها از دو روش تحلیل روایتی و فرآیند کُذگذاری استفاده کرد؛ در فرآیند تحلیل روایتی توانست داستان‌های پراکنده آروشا را در قالب یک روایت کامل درآورد که بافت و شرایط زندگی او را به طور کامل قابل درک می‌سازد. در فرآیند تحلیل روایت‌ها به وسیله کُذگذاری باز، محوری و منتخب، یافته‌های حاصل در قالب مدل پارادایمی [اشتراوس و کوربین^۵ \(۱۹۹۸\)](#) بازنمایی شد. در مرحله کُذگذاری و تحلیل تماتیک نیز از نرم افزار مکس کیودا^۶ ورژن ۲۰۲۰ استفاده گردید و از روش‌های آنالیزی موجود در نرم‌افزار جهت جلوگیری از همپوشانی نشانه‌ها و مفاهیم و مضامین استفاده شد.

۳. یافته‌ها

در این پژوهش به منظور بررسی اعتبار یافته‌ها روایت استخراج شده از مصاحبه‌ها از لحاظ توالی زمانی شیوه وقوع و نوع پیرنگ نهفته در خود روایت و نتایج نیز به دانش‌آموز تراجنسیتی بازتاب داده شده و همه موارد به دقت بررسی شد که شامل ۱۱ محور با عناوین: دوران تولد تا ۳ سالگی، دوران قبل از ورود به مدرسه، دوره ابتدایی، دوره متوسطه اول، دوره بلوغ، ترک تحصیل، ادامه تحصیل، هنرستان، پشت کنکور، معافیت سربازی و چالش‌های خانوادگی شد.

با توجه به این موضوع و پیشینه نظری که بسیاری از اختلالات در ارتباط با هویت جنسیتی ریشه در دوران کودکی و محیط خانوادگی افراد دارد پس تصمیم بر این شد علاوه بر خود آروشا مصاحبه ای نیز با پدر و مادر وی ترتیب داده شود تا در این راستا با توجه به اینکه دوران کودکی و دو تا سه سالگی از لحاظ زمانی دورانی نیست که خود آروشا بتواند اطلاعات مفید و مهمی در اختیار ما قرار دهد، فلذا اگر نکته‌ای از این دوران از دید او مغفول مانده است روی آن تمرکز نماییم. پس تصمیم بر این شد مصاحبه‌ای نیز با مادر و پدر آروشا ترتیب داده شود تا داده‌های مربوط به این بازه از زندگی وی تکمیل شود. مصاحبه با پدر آروشا به دلیل اینکه آروشا با خانواده پدری به کلی رابطه‌اش را قطع کرده بود امکان‌پذیر و مسیر نبود و این جزء محدودیت‌های این تحقیق است هرچند به نظر می‌رسد با توجه به صحبت‌های مادر و کمتر خانه بودن پدر در آن دوران به‌خاطر شغلشان، کار مصاحبه پایان یافته و به اشباع رسیده است. سطور زیر جملاتی است که در این بازه از زبان مادر آروشا نقل می‌گردد.

1. Narrative research
2. Creswell & Ulrensha
3. Yussen & Ozcen
4. Clandinin
5. Strauss & Corbin
6. Maxqda

«حقیقتش نه اونطوری اما من همیشه مادرم بهم می‌گفت اگه بچه اولت دختر باشه میشه بزرگ خونت میشه همه‌کاره‌ی خونت خیلی کمکت میکنه چون فاصله سنی تون هم خیلی کمه میشه رفیق و یارت. شوهرمم که شاگرد شوfer بود خیلی کم خونه بود من خیلی تنها بودم. سر این حرفایی که تو گوشم خونده بودن خیلی خیلی دوس داشتم بچه اولم که آروشا باشه دختر می‌بود اون اوایل مته الان که نبود کلا یکی دوبار سونوگرافی رفتم بار اولش که بهم گفتن دختره یعنی اینقد خوشحال بودم که شب روز باهاش حرف می‌زدم به مادرم خبر دادم گفتم مژده بدید مژده که بچم دختر شده یعنی تو شکمم و خواب و خیالم شب روز باهاش حرف می‌زدم و تموم خیالاتم رو بهش می‌گفتم: دنیا بیای موهاتو شونه می‌کنم، می‌برمت کلاس آواز ثبت نامت می‌کنم، لاک خوشکل برات می‌زنم، موهاتو دراز می‌کنم، با کش خرگوشی میندم و خلاصه هرچی آرزوی مادر دختری داشتم براش تعریف می‌کردم و کارم شده بود شب و روز باهاش حرف زدن اما سونوی بعدی که رفتم نمیدونم پنج ماه بود یا هفت ماه گفتن که پسره یجوری شدم نه اینکه ناشکری بکنم نه اما آرزوم یجور دیگه بود انگار خورده بود تو ذوقم. حتی باور تون میشه من اولین لباسی که براش خریدم لباس دخترانه بود چون بهم گفته بودن دختره خیلی ذوق داشتم اما بعدش همه چی عوض شد. البته اوایل که اولین تفاوت‌ها رو دیدم فکر می‌کردم که این‌ها فقط شیطنتهای بچگانه است و با بزرگ شدن درست می‌شود. اما هرچه بزرگ‌تر می‌شد، تمایلات دخترانه‌اش هم بیشتر می‌شد. گاهی اوقات فکر می‌کنم که کاش هیچوقت متوجه این تفاوت او نمی‌شدم. اما چیزی نبود که بخام ازش چشم‌پوشی کنم. راستش خیلی وقتا من خودم رو هم سرزنش می‌کنم میگم هی اینقد اونجوری باهاش حرف زدی دخترم دخترم بهش گفتمی اونجوری شده ولی اونوقت اون خیلی کوچیک بود ولی این عذاب وجدانو اون اوایل خیلی داشتم اما الان خیلی وضعیت فکرم عوض شده وقتی حرفم می‌زنم بهش میگم همیشه که مامانی خیلی دوست داره هر چی باشه.»

«از کجا بگویم و از کجا شروع کنم؟ از کودکی از دست رفته‌ام؟ از جوانی و نوجوانی تباها شده‌ام؟ از کودکی که در حسرت گذشت؟ حسرت‌های کودکانه، حسرت بازی در حلقه دخترکان خردسال. حسرت طرد نشدن و آرزوی سرکردن مقنعه و بستن هدبند و کفش‌های پرزرق و برق دخترانه، حسرت گوشواره و گردنبند دخترهمسایه، حسرت زیستن و نفس کشیدن در کنار کسانی که می‌دانی از جنس آن‌ها هستی اما از جسم آنها نیستی و تو را می‌رانند و از خود نمی‌دانند، اما فقط حسرت نیست. کودکی در نفرت گذشت. نفرت از زنگ تفریح و شروع شیطنتهای و هیاهوی پسرانه، نفرت از کنج حیاط نشستن و تماشا کردن، نفرت از احساس تنهایی در میان انبوهی از شور و شوق کودکانه، نفرت از مسخره شدن توسط همسالان، نفرت از این تفاوت عمیقی که وجود داشت و اثبات نمی‌شد. نفرت از این همه تنبیه و سرزنش نفرت از این همه عتاب‌های تند پدر و مادر و خانواده که همیشه این سؤال را توی سرت می‌کوبند چرا تو فرق داری؟ و هیچ‌وقت پاسخی برایش نیست.»

این سطور که توسط خود آروشا نگاشته شده است را شاید بتوان بهترین مقدمه برای آغاز روایت دانش‌آموز تراجنسیتی و به نوعی هر آنچه گذشت زندگی پر تلاطمش دانست. آروشا متولد پانزدهم دی ماه ۱۳۷۹ در شهرستان سقز است. اکنون در کارگاهی خیاطی در کشور ترکیه مشغول به کار است و در آنجا زندگی می‌کند آن‌طور که خودش می‌گوید: «همین اینکه پیچ نمی‌شنوم، کسی پشت سرم حرف نمی‌زنه، کسی با چشاش موشکافیم نمی‌کنه، کسی چپ‌چپ بهم نگاه نمی‌کنه؛ به دنیا برام ارزش داره».

صحبت از روحی زنانه و دخترانه و لطیف در کالبدی مردانه و پسرانه است درک این احساس و تفاوت قطعا در طول زمان رخ می‌دهد و هضم آن نیز نیاز به زمان دارد اینطور نیست که یک روز صبح از خواب بلند شوی مانند آلیس در سرزمین عجایب در دنیای دیگر و کالبدی دیگر قرار گرفته باشی و احساس کنی امروز روز جدیدی با هویت جدیدی است. آن‌طور که آروشا می‌گوید: «بینید نمی‌دونم چه جور بگم من از همون ابتدای اصلا خودم، درونی از وقتی یادمه هیچ‌وقت احساس نکردم که یک پسر. همیشه فکر می‌کردم منم یک دخترم اما جور دیگش نوع دیگش؛ نمی‌دونم چطور براتون توضیح بدم احتیاجی به گفتن کسی نبوده، خودم اون رو همیشه درک و احساس کردم.»

یکی از مضامین سازمان دهنده روایتی این پژوهش، مضمون «خصوصیات ویژه دانش‌آموز تراجنسیتی» می‌باشد. این مضمون شامل مفاهیم کنش دخترانه، شناخت هویت تراجنسیتی، ابراز علاقه به دانش‌آموز تراجنسیتی، فویاهای مدرسه‌ای دانش‌آموز

تراجنسیتی، معضلات بازی کردن، تعامل بیشتر با دختران، احساس راحتی در جو غالب دخترانه در طول تحصیل و مشکلات روحی، روانی دانش‌آموز تراجنسیتی می‌باشد. از جمله نقل‌قول‌های سازمان‌دهنده این مضمون می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

«آره پدرم میومد مدرسه دنبالم معمولاً تو مسیر هی نصیحت‌م می‌کرد. جمله طلاییشم همیشه این بود اون جور رفتار نکن، اون جور حرف نزن، مرد باش؛ مرد، قاطی پسرا بشو، پسرانه رفتار کن، کم بگو بدم میاد، بدم میاد ازشون».

«یکی از بچه‌ها خودشو معرفی کرد، گفت: آروشا. خیلی برام حس جالبی بود، انگار واقعا یکی منو صدا زد. سرمو چرخوندم که جواب بدم. دیگه قاطع تصمیم گرفتم که اسممو بزارم آروشا».

«رفتم سمت شیرهای آبخوری حیاط اونجا فقط عووق می‌زد. انقدر حالم بد انگار میخواستم تموم دل و رودمو بالا بیارم، از بوی اون پسر، اون محیط، اون اتفاقی که برام افتاده بود. هرچور بود سریع خودمو جمع کردم و گفتم نکنه اینجام بیاد دنبالم، رفتم تو کلاس».

«اینجا تنها کسی که بیشتر باهاش بودم، نگار دختر داییم بود؛ چون طبقه پایین زندگی می‌کردند. اون خیلی من رو درک می‌کرد، همیشه وسایل آرایش رو پیش اون می‌گذاشتم. به نوعی محرم اسرارم بود».

«شما با هر تراجنسیتی که صحبت می‌کنی یکی از ترس‌های بزرگ زندگیش قطعاً مدرسه بوده، چون در مدرسه جمع و اجتماع بزرگی وجود دارد و تراجنسیتی‌ها معمولاً از این گریزانند».

«شخصی مثل من هر جا که باشی در ایران هر شغل حرفه و با هنر هم که داشته باشی، جامعه قبولت نمی‌کند».

یکی دیگر از مضامین سازمان‌دهنده روایتی این پژوهش، مضمون «موانع تحصیلی دانش‌آموز تراجنسیتی» می‌باشد. این مضمون شامل مفاهیم کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی دایمی دانش‌آموزان در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی معلمان و کادر اجرایی مدرسه در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی، راحت نبودن در فضای مدرسه پسرانه و بازدارنده‌های عمومی تحصیلی دانش‌آموز تراجنسیتی می‌باشد. از جمله نقل‌قول‌های سازمان‌دهنده این مضمون می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

«اما عوضش یه پسر بود، اسمش ساسان بود. اون خیلی خیلی اذیت‌م می‌کرد. همیشه دنبال این بود که یه گوشه تنها گیرم بیاره و خودشو بهم بچسبونه و بهم بماله. همیشه کابوسم این بود این پسر ساسان پشت سرم نباشه».

«همیشه بهم پیشنهادات بیشرمانه رابطه جنسی می‌داد. با یه لحن احمقانه که می‌گفت: بیا دیگه یه باره چیزیمون که نمیشه، اول اصلاً تو با من بدش من با تو».

«من تقریباً در همه دوران تحصیلم احساس نادیده گرفتن شدن از طرف معلمام رو داشتم شاید می‌دونستن فرق داشتن، اما همیشه ازم به سادگی گذشتند».

یکی دیگر از مضامین سازمان‌دهنده روایتی این پژوهش، مضمون «کنش‌های دانش‌آموز تراجنسیتی در محیط و فضاهای آموزشی» می‌باشد. این مضمون شامل مفاهیم تصور دانش‌آموز تراجنسیتی از شاخصه‌های تخصصی آموزشی و تحصیلی، واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به دیگران، کنش عاطفی با دانش‌آموزان و واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به محیط مدرسه می‌باشد. از جمله نقل‌قول‌های سازمان‌دهنده این مضمون می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

«اره دیگه من بخشی از درآمد از طریق پرتله کشیدن بود و در مدرسم همه می‌دونستن که من تو کارم خیلی حرفه‌ای هستم».

«دیگه جوری شده بود که مثلاً معاون پرورشی می‌گفت: یکیتون داوطلبانه بیاد نیایش بخونه. همه یک‌صدا می‌گفتن فلانی بیاد، فلانی بیاد. تشویقم می‌کردن که مثلاً دوباره صدای منو تو میکروفون بشنون».

«اصلاً منم تو جواب همه اینا فقط سکوت می‌کردم و چیزی نمی‌گفتم و در نهایت این سکوت من باعث می‌شد یه جورایی دلشون به حالم بسوزه و برن پی کار خودشون تو حیاط».

یکی دیگر از مضامین سازمان‌دهنده روایتی این پژوهش، مضمون «محرك‌های تحصیلی علیرغم وجود مشکلات فراوان» می‌باشد. این مضمون شامل مفاهیم محرك‌های اجتماعی، محرك‌های تحصیلی، محرك‌های فردی و محرك‌های خانواده می‌باشد. از جمله نقل‌قول‌های سازمان‌دهنده این مضمون می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

«محمد رضا تو مدرسمون بود. اولین بار منو تو مسیر برگشتن از مدرسه دیده بود. بعدشم تو حیاط اومد و بهم گفت می‌دونستی تو ترنسی؟ من اولین بار این واژه رو از زبون اون شنیدم. اون خیلی پسر باحالی بود تو اون سن خیلی کتاب می‌خوند و مطالعه داشت. من وقتی اون لغت رو از زبون اون شنیدم، بدو بدو رفتم سرچ کردم ببینم.»

«مدیر مدرسه خیلی حمایت می‌کرد و هم اینکه می‌دونست تو کارم خیلی توانا هستم و این حمایت سال به سال بیشتر می‌شد.»

«پدرم شدید یوسف رو تهدید کرد که حواست بهش باشه، هم تو خونه هم تو مدرسه. هر اتفاقی براش بیوفته، از چشم تو می‌بینم.»

یکی دیگر از مضامین سازمان دهنده روایتی این پژوهش، مضمون «کنش‌ها در فضاهای مرتبط آموزشی در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی» می‌باشد. این مضمون شامل مفاهیم کنش کادر اجرایی مدرسه در قبال رفتارها و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش همکلاسی‌ها نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش معلمان نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی و ارتباط خانواده دانش‌آموز تراجنسیتی و مدرسه می‌باشد. از جمله نقل‌قول‌های سازمان‌دهنده این مضمون می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

«می‌گفت تقصیر دوران کودکی و این شرایطی بوده که تو توش بزرگ شدی، اگر کمی همت کنی می‌تونی همه چیز رو حل کنی. میگفت خونوادت به پسر بودن عادت کردن نه به دختر بودن، پس لازمه اون جنبه بیشتر تقویت کنی. هیچی دیگه این‌جور گفت، خیلی تو ذوقم خورد. فهمیدم این هیچی بارش نیست، دیگه نرفتم پیشش.»

«وقتی اسممو خوندن و گفتم حاضر، فشنک احساس کردن. همه داشتن دنبال منشا صدا می‌گشتن که پیدا بکنن ببینن کیه که داره این‌جوری حرف می‌زنه.»

یکی دیگر از مضامین سازمان دهنده روایتی این پژوهش مضمون «کنش خانواده در قبال شرایط و احوالات دانش‌آموز تراجنسیتی» می‌باشد. این مضمون شامل مفاهیم واکنش ذهنی خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی و واکنش رفتاری خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی می‌باشد. از جمله نقل‌قول‌های سازمان‌دهنده این مضمون می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

«از در وارد شدم که پیام تو خونه، بابام شروع کرد حرف زدن و طعنه زدن و مته بچه آدم نمیتونی زندگی بکنی، مردم بچه دارن منم بچه دارم. شده هر روز یکی بهم زنگ می‌زنه، دیونه شدم از دستت دیگه حوصلتو ندارم و یک سیلی محکم خوابوند زیر گوشم. بعدش کلی زد تو سر و صورتم.»

«بابام با یه طناب آبی اومد سراغم منم گفتم حتما منو می‌خواد بزنه. با این طناب جلوتر که اومد، یه نگاهی بهم انداخت و پیش خودم گفتم حتما می‌خواد منو باهاش ببندد که تنبیهم بکنه. اصلاً فکرم سراغ این نرفت که می‌خواد بهم بگه برو با این طناب خودتو بکش و حلق آویز بکن.»

یکی دیگر از مضامین سازمان دهنده روایتی این پژوهش مضمون «اوقات فراغت و دوستان دانش‌آموز تراجنسیتی» می‌باشد. این مضمون شامل مفاهیم اشتغال و دوستان می‌باشد. از جمله نقل‌قول‌های سازمان‌دهنده این مضمون می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

«در حال حاضر در یک کارگاه تولیدی لباس کار می‌کنم. حقیقتش من در این کارگاه تولیدی خیاطی می‌کنم.»

«محیط کار از مدرسه بی‌رحم‌تره. مدرسه هرچیم باشه یه جای رسمی هست و یک سری قوانین و مقررات خودش رو داره، اما تو محیط کار تو بیرون این حالت وجود نداره و بی‌رحمانه‌تره.»

همان‌طور که در سؤال اصلی پژوهش پرسیده شده است: «دانش‌آموز تراجنسیتی (آروشا) چه توصیف و روایتی از چالش‌های زیست شده در محیط مدرسه خود دارد؟» از تحلیل روایتی به صورت فرآیند کُگذاری استفاده شد. در مجموع فرآیند کُگذاری تعداد ۱۶۴ مفهوم و نشانه شناسایی و دسته‌بندی شد. این مفاهیم و نشانه‌ها در قالب ۲۸ مقوله به شرح ابراز علاقه به دانش‌آموز تراجنسیتی، احساس راحتی در جو غالب دخترانه در طول تحصیل، ارتباط خانواده دانش‌آموز تراجنسیتی و مدرسه، اشتغال، بازدارنده‌های عمومی تحصیلی دانش‌آموز تراجنسیتی، تصور دانش‌آموز تراجنسیتی از شاخصه‌های تخصصی آموزشی و تحصیلی،

تعامل بیشتر با دختران، دوستان، راحت نبودن در فضای مدرسه پسرانه، شناخت هویت تراجنسیتی، فویباهای مدرسه‌ای دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش دخترانه، کنش عاطفی با دانش‌آموزان، کنش کادر اجرایی مدرسه در قبال رفتارها و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش معلمان نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش همکلاسی‌ها نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی دایمی دانش‌آموزان در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی معلمان و کادر اجرایی مدرسه در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی، محرک‌های اجتماعی، محرک‌های تحصیلی، محرک‌های خانواده، محرک‌های فردی، مشکلات روحی، روانی دانش‌آموز تراجنسیتی، معضلات بازی کردن، واکنش ذهنی خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی، واکنش رفتاری خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی، واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به دیگران و واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به محیط مدرسه طبقه‌بندی گردید. مقولات طبقه‌بندی شده در قالب ۷ تم به شرح خصوصیات ویژه دانش‌آموز تراجنسیتی، موانع تحصیلی دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش‌های دانش‌آموز تراجنسیتی در محیط و فضاهای آموزشی، محرک‌های تحصیلی علیرغم وجود مشکلات فراوان، کنش‌ها در فضاهای مرتبط آموزشی در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش خانواده در قبال شرایط و احوالات دانش‌آموز تراجنسیتی و اوقات فراغت و دوستان دانش‌آموز تراجنسیتی دسته‌بندی گردید. جدول شماره (۱) خلاصه فرآیند کُدگذاری در قالب تم و مضامین را نشان می‌دهد. همان‌طور که در جدول شماره (۱) مشاهده می‌شود؛ بیشترین توزیع فراوانی‌های مفاهیم به‌ترتیب در تم خصوصیات ویژه دانش‌آموز تراجنسیتی با ۵۲ مفهوم، موانع تحصیلی دانش‌آموز تراجنسیتی با ۳۸ مفهوم و کنش‌های دانش‌آموز تراجنسیتی در محیط و فضاهای آموزشی با ۳۱ مفهوم می‌باشد که نشان‌دهنده وجود مشکلات زیاد برای دانش‌آموز تراجنسیتی در حوزه شخصیتی، تحصیلی و محیطی می‌باشد.

جدول ۱: خلاصه فرآیند کُدگذاری پژوهش در پاسخ به سؤال اصلی پژوهش

مضمون	مفهوم
خصوصیات ویژه دانش‌آموز تراجنسیتی	کنش دخترانه شناخت هویت تراجنسیتی ابراز علاقه به دانش‌آموز تراجنسیتی معضلات بازی کردن تعامل بیشتر با دختران احساس راحتی در جو غالب دخترانه در طول تحصیل مشکلات روحی-روانی دانش‌آموز تراجنسیتی
موانع تحصیلی دانش‌آموز تراجنسیتی	کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی دایمی دانش‌آموزان در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی معلمان و کادر اجرایی مدرسه در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی راحت نبودن در فضای مدرسه پسرانه بازدارنده‌های عمومی تحصیلی دانش‌آموز تراجنسیتی تصور دانش‌آموز تراجنسیتی از شاخصه‌های تخصصی آموزشی و تحصیلی فویباهای مدرسه‌ای دانش‌آموز تراجنسیتی واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به دیگران کنش عاطفی با دانش‌آموزان واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به محیط مدرسه
محرک‌های تحصیلی علیرغم وجود مشکلات فراوان	محرک‌های اجتماعی محرک‌های تحصیلی محرک‌های فردی محرک‌های خانوادگی
کنش کادر اجرایی مدرسه در قبال رفتارها و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی	

کنش‌ها در فضاهای مرتبط	کنش همکلاسی‌ها نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی
آموزشی در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی	کنش معلمان نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی ارتباط خانواده دانش‌آموز تراجنسیتی و مدرسه
کنش خانواده در قبال شرایط و احوالات دانش‌آموز تراجنسیتی	واکنش ذهنی خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی واکنش رفتاری خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی
اوقات فراغت و دوستان دانش‌آموز تراجنسیتی	اشتغال دوستان

با عنایت به جدول شماره (۲) می‌توان مضامین نهایی را بر اساس میزان چالشی که دانش‌آموز تراجنسیتی زیست نموده و بر حسب نوع نگاه به مسائل و مشکلات دانش‌آموز تراجنسیتی دسته‌بندی و شناسایی کرد. همان‌طور که در جدول شماره (۲) مشاهده می‌شود؛ مضمون محیطی، مضمون شخصیتی و مضمون تحصیلی به ترتیب بیشترین میزان چالشی است که دانش‌آموز تراجنسیتی تجربه نموده و نشانگر وضعیتی است که این دانش‌آموز در طول تحصیل با آن مواجه بوده است. بنابراین با عنایت به مباحث مطرح شده در پاسخ به سؤال اصلی پژوهش می‌توان گفت که دانش‌آموز تراجنسیتی در توصیف و روایت خویش از از چالش‌های زیست شده در محیط مدرسه، دارای مشکلات محیطی (تصور دانش‌آموز تراجنسیتی از شاخصه‌های تخصصی آموزشی و تحصیلی، واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به دیگران، کنش عاطفی با دانش‌آموزان، واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به محیط مدرسه، کنش کادر اجرایی مدرسه در قبال رفتارها و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش همکلاسی‌ها نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش معلمان نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، ارتباط خانواده دانش‌آموز تراجنسیتی و مدرسه، واکنش ذهنی خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی و واکنش رفتاری خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی)، شخصیتی (کنش دخترانه، شناخت هویت تراجنسیتی، ابراز علاقه به دانش‌آموز تراجنسیتی، فویباهای مدرسه‌ای دانش‌آموز تراجنسیتی، معضلات بازی کردن، تعامل بیشتر با دختران، احساس راحتی در جو غالب دخترانه در طول تحصیل، مشکلات روحی، روانی دانش‌آموز تراجنسیتی، اشتغال و دوستان) و تحصیلی (کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی دایمی دانش‌آموزان در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی معلمان و کادر اجرایی مدرسه در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی، راحت نبودن در فضای مدرسه پسرانه، بازدارنده‌های عمومی تحصیلی دانش‌آموز تراجنسیتی، محرک‌های اجتماعی، محرک‌های تحصیلی و محرک‌های فردی) بوده است.

جدول ۲: مضامین نهایی بر حسب نوع نگاه به مسائل و مشکلات دانش‌آموز تراجنسیتی در پاسخ به سؤال اصلی پژوهش

مضمون نهایی	مضمون فرعی
شخصیتی	کنش دخترانه
	شناخت هویت تراجنسیتی
	ابراز علاقه به دانش‌آموز تراجنسیتی
	محرک‌های فردی
	معضلات بازی کردن
	تعامل بیشتر با دختران
محیطی	احساس راحتی در جو غالب دخترانه در طول تحصیل
	مشکلات روحی-روانی دانش‌آموز تراجنسیتی
	تصور دانش‌آموز تراجنسیتی از شاخصه‌های تخصصی آموزشی و تحصیلی
	فویباهای مدرسه‌ای دانش‌آموز تراجنسیتی
	واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به دیگران
	کنش عاطفی با دانش‌آموزان
	واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به محیط مدرسه

تحصیلی	کنش کادر اجرایی مدرسه در قبال رفتارها و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی
	کنش همکلاسی‌ها نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی
تحصیلی	کنش معلمان نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی
	ارتباط خانواده دانش‌آموز تراجنسیتی و مدرسه
تحصیلی	واکنش ذهنی خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی
	واکنش رفتاری خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی
تحصیلی	اشتغال
	دوستان
تحصیلی	کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی دایمی دانش‌آموزان در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی
	کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی معلمان و کادر اجرایی مدرسه در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی
تحصیلی	راحت نبودن در فضای مدرسه پسرانه
	فویباهای مدرسه‌ای دانش‌آموز تراجنسیتی
تحصیلی	بازدارنده‌های عمومی تحصیلی دانش‌آموز تراجنسیتی
	محرك‌های اجتماعی
تحصیلی	محرك‌های تحصیلی

۴. بحث و نتیجه‌گیری

آفرینش و خلقت مفاهیمی هستند که همواره پیچیدگی آن‌ها مورد سؤال و فرضیه پردازی بشر بوده و در ادوار مختلف سعی و تلاش بر دست یافتن به پاسخی درخور برای رازهای خلقت بوده است. در این میان، آفرینش انسان به عنوان یکی از بارزترین جلوه‌های هستی کماکان بستر رازگونه خود را حفظ کرده و علیرغم دستاوردهای گوناگونی که تاکنون حاصل گشته، کماکان سؤالات و ابهامات بسیاری را در خود نهفته دارد. هویت جنسی تقریباً همیشه با جنس بیولوژیکی در یک جهت قرار دارد به نحوی که در مردان بیولوژیکی، هویت جنسی مردانه و در زنان بیولوژیکی، هویت جنسی زنانه به وجود می‌آید در نتیجه تفاوت بین هویت جنسی و جنسیت بیولوژیک باعث بروز رفتاری نامتناسب با جنسیت می‌شود که این، اختلال و بیماری است. اختلال هویت جنسی، همانندسازی مداوم و شدید با خصایص جنس مقابل و نارضایتی از جنسیت خود می‌باشد که در موارد شدید، افراد مبتلا به خصایص اولیه و ثانویه جنسی جنس مقابل هستند. اگرچه در گذشته عده‌ای بر این عقیده‌اند که اختلال هویت جنسی یک نوع انحراف جنسی است، اما اکنون اکثر اندیشمندان غربی مسئله اختلال جنسی را یک نوع بیماری می‌دانند که با رعایت شرایط، امکان درمان آن وجود دارد و چنان چه فرد تمایل داشته و زندگی او را با مشکل مواجه ساخته باشد، می‌بایستی به طریق مقتضی درمان و علاج شود.

این تحقیق به روایت پژوهی چالش‌های زیست شده دانش‌آموز تراجنسیتی در بافت مدرسه پرداخت و باتوجه آن‌چه که در پیشینه پژوهش بحث گردید؛ تاکنون افراد تراجنسی از این منظر در داخل کشور مورد پژوهش و مطالعه قرار نگرفته‌اند و هیچ تحقیق قبلی حتی نزدیک به این عنوان نیز در داخل کشور مشاهده نشده بود. با توجه به جدید بودن این برنامه در ساختار پژوهشی کشور؛ این تحقیق به‌عنوان اولین تحقیق در این زمینه در نظر گرفته شده است. نتایج این تحقیق می‌تواند به شناخت هرچه بیشتر حقوق و مسائل دانش‌آموزان تراجنسیتی در بافت مدارس برای استفاده سازمان‌های ذی‌ربط، مدیران مدارس، معلمان، مشاوران، پژوهشگران و سایر مراکز درمانی و پژوهشی ذی‌ربط مورد توجه قرار گیرد. هدف اصلی پژوهش حاضر توصیف و روایت چالش‌های زیسته دانش‌آموز پسر تراجنسیتی در محیط مدرسه بود. برای رسیدن به این مقصود از روش روایت پژوهشی بر اساس مصاحبه با دانش‌آموز تراجنسیتی به صورت فرآیند کُدگذاری استفاده شد. دانش‌آموز تراجنسیتی در توصیف و روایت خویش از چالش‌های زیست شده در محیط مدرسه، دارای مشکلات محیطی (تصور دانش‌آموز تراجنسیتی از شاخصه‌های تخصصی آموزشی و تحصیلی، واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به دیگران، کنش عاطفی با دانش‌آموزان، واکنش دانش‌آموز تراجنسیتی نسبت به

محیط مدرسه، کنش کادر اجرایی مدرسه در قبال رفتارها و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش همکلاسی‌ها نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش معلمان نسبت به شرایط و حالات دانش‌آموز تراجنسیتی، ارتباط خانواده دانش‌آموز تراجنسیتی و مدرسه، واکنش ذهنی خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی و واکنش رفتاری خانواده نسبت به دانش‌آموز تراجنسیتی) بوده است. دانش‌آموز تراجنسیتی دارای مشکلات شخصیتی (کنش دخترانه، شناخت هویت تراجنسیتی، ابراز علاقه به دانش‌آموز تراجنسیتی، فویهای مدرسه‌ای دانش‌آموز تراجنسیتی، معضلات بازی کردن، تعامل بیشتر با دختران، احساس راحتی در جو غالب دخترانه در طول تحصیل، مشکلات روحی-روانی دانش‌آموز تراجنسیتی، اشتغال و دوستان) بوده است. دانش‌آموز تراجنسیتی دارای مشکلات تحصیلی (کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی دایمی دانش‌آموزان در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی، کنش‌های منفی و آزاردهنده‌ی معلمان و کادر اجرایی مدرسه در قبال دانش‌آموز تراجنسیتی، راحت نبودن در فضای مدرسه پسرانه، بازدارنده‌های عمومی تحصیلی دانش‌آموز تراجنسیتی، محرک‌های اجتماعی، محرک‌های تحصیلی و محرک‌های فردی) بوده است. یافته‌های این پژوهش با نتایج عبدالله‌زاده و همکاران (۱۳۹۹)، افروزه (۱۳۹۹)، فرهمند و دلنافر (۱۳۹۷)، گلizard و همکاران (۲۰۲۰)، چوالیر و همکاران (۲۰۱۹)، بک (۲۰۱۷)، گریموود (۲۰۱۷) و فارمبی (۲۰۱۵) هم‌سو می‌باشد.

با توجه به اهمیت تعلق و ارتباط برای موفقیت تحصیلی، استرس اقلیت ممکن است مسیرهای آموزشی دانش‌آموزان تراجنسیتی را مختل کند. البته، همه اقلیت‌های جنسی و جنسیتی در پاسخ به زمینه‌های ترنس‌هراسی و ناهمسانی عملکرد ضعیفی ندارند یا به آموزش کمتری دست می‌یابند و همه زمینه‌های اجتماعی به یک اندازه ترنس‌هراسی و ناهنجار نیستند. تجارب استرس اقلیت و مسیرهای آموزشی مختل شده در بین افراد تراجنسیتی بر اساس عوامل اجتماعی متفاوت است. با توجه به این‌که نوجوانی اغلب یک دوره استرس‌زا و در عین حال بحرانی در زندگی است که در آن احساسات متفاوت مرتبط با جنسیت افزایش می‌یابد، تجربه نقاط عطف هویت تراجنسیتی در نوجوانی ممکن است تأثیر بیشتری بر پیشرفت تحصیلی نسبت به تجربه آنها در دوران نوجوانی داشته باشد. کودکی یا بزرگسالی عوامل استرس‌زای اقلیت، از جمله پاسخ‌های بالقوه منفی همسالان، پرسنل مدرسه و خانواده به یک هویت جنسیتی غیر هنجاری و ارائه، ممکن است استرس موجود در نوجوانی را تشدید کنند، زمانی که «عدم تناسب» به‌ویژه برجسته است. در دوران نوجوانی است که گروه‌های همسالان به یک عامل اجتماعی مرکزی برای جوانان تبدیل می‌شوند که در آن جوانان بخش قابل توجهی از زمان خود را صرف ایجاد روابط و توسعه هویت‌های اجتماعی می‌کنند (ویلیکینسون و همکاران، ۲۰۱۸).

برای مدیران مدارس مهم است که چالش‌های منحصر به فردی را که دانش‌آموزان ناسازگار جنسیتی و تراجنسیتی با آنها مواجه هستند، درک کنند تا بتوانند با در نظر گرفتن فراگیری و ایمنی با سیاست‌ها برخورد کنند. تحقیقات نشان می‌دهد که «کودکانی که دارای هویت‌ها و عبارات جنسیتی غیرمنطبق هستند، هدف‌های رایج آزار و اذیت هستند» (سلیسارانسکی-پوی و همکاران، ۲۰۱۳). طبق مطالعه گریتاک و همکاران (۲۰۰۹)، بیش از ۵۰ درصد از دانش‌آموزان تراجنسیتی آزار فیزیکی و بیش از ۸۵ درصد آزار کلامی را گزارش داده‌اند. طبق گزارش‌ها، دانش‌آموزان تراجنسیتی بیشتر احتمال دارد اقدام به خودکشی کنند، از مدرسه غیبت کنند، و در ادامه تحصیلات دانشگاهی شکست بخورند (گاریبالدی و پاسیلاس، ۲۰۱۴). همه این عوامل در جهت تشدید موضوعی هستند که بسیار مرتبط با مریان است: در صورت مورد توجه قرار نگرفتن امنیت محیط مدرسه یا حداقل نگرشی که ممکن است این دانش‌آموزان نسبت به ناامنی در محیط مدرسه داشته باشند و اگر این مقوله به درستی مورد توجه قرار نگیرد، پیامدهای بسیار واقعی و وحشتناکی برای دانش‌آموزان دارد.

محدودیت جهت دسترسی به منابع داخلی و به‌روز، محدودیت زمانی ضبط مکالمات با نمونه مورد بررسی پژوهش، سختی‌ها و دشواری‌های دسترسی به محیط زندگی و کار نمونه مورد بررسی پژوهش جهت انجام پژوهش؛ و سرانجام تأثیر و سوگیری نوع نگاه‌های اطرافیان در جهت‌دهی به پاسخ‌های نمونه مورد بررسی پژوهش از جمله محدودیت‌های پیش‌روی پژوهش حاضر بود. در پژوهش حاضر از روایات و تجربیات دانش‌آموز تراجنسیتی مرد به زن استفاده گردید، پیشنهاد می‌گردد به منظور انجام تحقیقات آتی حول همین محور و چالش‌ها و تجارب زیست‌شده دانش‌آموزان تراجنسیتی در بافت مدرسه حتماً از تجربیات و روایات دانش‌آموز تراجنسیتی زن به مرد استفاده گردد زیرا در بافت مدارس دخترانه این تجارب و چالش‌ها به نوع دیگری متبلور خواهد

شد تا با استفاده از نتایج این تحقیقات و نیازسنجی درست پیرامون این مشکل بتوان زمینه مناسبی را برای این افراد پنهان و در اقلیت درون مدارس، یافت و تصمیمات منطقی و به دور از تعصب اتخاذ گردد. اکتشافات حاصل از این مطالعه اطلاعات مهمی را به ذی نفعان آموزش عمومی ارائه می دهد که سعی می کنند در محیط مدرسه از دانش آموزان تراجنسیتی پشتیبانی اساسی کنند. با توجه به نتایج تحقیق می توان گفت آسیب های روانی و اجتماعی عدیده ای که تراجنسی ها با آن مواجه می شوند، ریشه در هنجارهای فرهنگی، کلیشه های جنسیتی و تفکرات قالبی دارد و تعدیل و اصلاح آنها نیاز به اصلاح نگرش های فرهنگی را می طلبد که در سالیان طولانی در جوامع و نزد افراد نهادینه شده است؛ بنابراین، به نظر می رسد از طریق امر فرهنگ سازی می توان تفسیرهای نامناسب از تراجنسی ها را تعدیل و نگرش های واقع بینانه تری را جایگزین آن کرد. آموزش و پرورش و رسانه ها نقش محوری در ارائه عناصر فرهنگی خاص به افراد جامعه دارند. آموزش به خانواده ها و جامعه و تهیه برنامه های رسانه ای، در تغییر نگرش و جایگزین کردن افکاری انسانی تر و معتدل تر درباره ی هویت تراجنسی ها در کاهش مشکلات آنان مؤثر و راهگشاست. علاوه بر این نیازهای جسمی بعد معنوی زندگی افراد تراجنسی بایستی به دقت مورد توجه قرار گیرد تا سلامت فردی و اجتماعی آنان تضمین گردد. به نظر می رسد اولویت در اصلاحات رفتاری و فرهنگی از بخش اجتماع باشد که پیشنهاد می گردد بخش های آموزش جامعه مانند رسانه ها، آموزش و پرورش و نیز دانشگاه ها به این فرهنگ سازی و بهبود مشارکت کمک نمایند. می توان امیدوار بود که با آشناسازی خانواده ها و افراد مبتلا از طریق منابع رسمی و غیررسمی در ارتباط با عوامل تأثیرگذار از جمله (برچسب زنی، تصحیح اصول تربیت جنسی و کنترل رابطه با همسالان غیرهمجنس) به کاهش و درمان اختلال هویت جنسی کمک کرد.

۵. ملاحظات اخلاقی

هدف تحقیقات کیفی بررسی تجربه عمیق شرکت کنندگان تحقیق است بنابراین رعایت مسائل اخلاقی ضروری است. برای رعایت مسائل اخلاقی در این پژوهش موارد زیر رعایت شده است:

- ✓ کل پروتکل مصاحبه شامل: سوالات، ضبط صدا، کتبی کردن و مکتوب نمودن مصاحبه ها، با اجازه شخص مشارکت کننده انجام گرفته است.
- ✓ هدف و اهداف تحقیق حاضر به روشنی برای مشارکت کننده توضیح داده شده است.
- ✓ در طی مصاحبه به مشارکت کننده اطمینان کامل داده شده است که صحبت های ایشان در صورت عدم رضایت و حتی بخشی از آنها به هیچ عنوان در تحقیق درج نخواهد شد و از آن چشم پوشی می گردد.
- ✓ اهمیت انجام این پروژه تحقیقاتی به مشارکت کننده توضیح داده شده است که این تحقیق می تواند به افرادی که همچون آروشا ممکن است اکنون در مدارس کشورمان در رنج و عذاب باشند کمک شایانی بنماید.

۶. سپاسگزاری

نویسندگان مقاله حاضر بر خود لازم می دانند از مشارکت کننده این پژوهش کمال قدردانی را داشته باشد.

۷. حمایت مالی

این مقاله مستخرج از پایان نامه ی کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی دانشگاه شهید مدنی تبریز می باشد. مقاله ی حاضر هیچ گونه حمایت مالی دریافت نکرده است.

۸. تعارض منافع

در این مقاله هیچ گونه تعارض منافی وجود ندارد.

منابع فارسی

- آقای، ز. و بوستانی، د. (۱۳۹۹). بررسی کیفی دگرجنس‌جویی، چالش‌ها و فرآیندهای هویتی، از خانواده تا جامعه. *مطالعات زن و خانواده*، ۱۸(۱)، ۴۱-۸۰.
<https://doi.org/10.22051/jwfs.2017.13329.1320>
- افروزه، م. ص. (۱۳۹۹). شناسایی موانع مشارکت تراجنسیتی‌ها در ورزش با رویکرد مبتنی بر نظریه داده بنیاد. *مدیریت و توسعه ورزش*، ۹(۴)، ۳۸-۵۶.
<https://doi.org/10.22124/jsmd.2020.4374>
- رحیمی احمد آبادی، س.، رحیمی احمد آبادی، ز.، و فتوت، ا. (۱۴۰۱). بررسی عوامل زمینه‌ای (جمعیت‌شناختی، زیستی، خانوادگی، روانی اجتماعی) موثر در بروز نارضایتی جنسیتی در مبتلایان به نارضایتی جنسیتی ارجاع شده به پزشکی قانونی در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸. *مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد*، ۶۵(۱)، ۱۶۵-۱۷۲.
<https://doi.org/10.22038/mjms.2022.20146>
- عبداله‌زاده، م.؛ حیدری، ن.، و ناجی، ع. (۱۳۹۹). تجارب معنوی افراد مبتلا به اختلال هویت جنسی: یک مطالعه کیفی. *پرستاری و مامایی*، ۱۸(۹)، ۷۴۱-۷۴۹.
<http://unmf.umsu.ac.ir/article-1-4066-fa.html>
- فرهمند، م. و دانافر، ف. (۱۳۹۷). پدیدارشناسی تجربه زیسته هویت‌های دو جنسیتی از تعاملات خانوادگی تا تعاملات اجتماعی. *بررسی مسائل اجتماعی ایران*، ۹(۱)، ۱۹۱-۲۱۲.
<https://doi.org/10.22059/ijsp.2018.65906>
- مولائی، آ. (۱۴۰۰). حقوق استخدامی «اقلیت‌های جنسی» در ایران؛ تحلیل از دیدگاه حقوق بشر. *حقوق بشر*، ۱۶(۱)، ۷۷-۹۸.
<https://doi.org/10.22096/hr.2021.132019.1235>

References :

- Abdolahzadeh, M., Heydari, N., & Naji, A.L. (2020). Spiritual experiences of people with gender dysphoria: a qualitative study. *Nursing and Midwifery Journal*, 18(9), 741-749.
<http://unmf.umsu.ac.ir/article-1-4066-fa.html> (In Persian)
- Afrozeh, M.S. (2020). Identifying Barriers to Transgender People's Participation in Sport (Grounded Theory Approach). *Sport Management and Development*, 9(4), 38-56.
<https://doi.org/10.22124/jsmd.2020.4374> (In Persian)
- Aghaei, Z. (2020). Qualitative Study of Transsexualism: Challenges and Identification Processes from family to society. *Journal of Woman and Family Studies*, 8(1), 41-80.
<https://doi.org/10.22051/jwfs.2017.13329.1320> (In Persian)
- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*, 5th Edn. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. <http://www.apa.org/pi/lgbt/programs/safe-supportive/lgbt/school-administrators.pdf>
- American Psychological Association (2012). Guidelines for psychological practice with lesbian, gay, and bisexual clients. *The American psychologist*, 67(1), 10-42. <https://doi.org/10.1037/a0024659>
- António, R. & Moleiro, C. (2015). Social and parental support as moderators of the effects of homophobic bullying on psychological distress in youth. *Psychol. Schools* 52(3), 729-742.
<http://dx.doi.org/10.1002/pits.21856>
- Beck, M.J. (2017). Lead by Example: A Phenomenological Study of School Counselor-Principal Team Experiences With LGBT Students. *Professional School Counseling*, 21(1), 2156759X1879383.
<http://dx.doi.org/10.1177/2156759X18793838>
- Broockman, D., & Kalla, J. (2016). Durably reducing transphobia: A field experiment on door-to-door canvassing. *Science (New York, N.Y.)*, 352(6282), 220-224. <https://doi.org/10.1126/science.aad9713>
- Chevallier, C., Murphy, S. & Buggy, C. (2019). Understanding the lived experiences of gender minority students in Irish third-level education: Steps towards achieving safety and inclusion. Retrieved May 10, 2022, from: <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.29115.57123>
- Clandinin, D. J. ED. (2000) *Handbook of narrative inquiry Mapping a methodology* (10 th ed). Thousand Oaks. Sage. <https://doi.org/10.4135/9781452226552>
- Creswell & Ulrensha Chong, E. K., Zhang, Y., Mak, W. S., & Pang, I. Y. (2015). Social media as social capital of LGB individuals in Hong Kong: Its relations with group membership, stigma, and mental well-being. *American Journal of Community Psychology*, 55(1-2), 228-238.
<http://doi.org/10.1007/s10464-014-9699-2>

- Eckes, S. & Lewis, M. (2018). *Transgender students*. In Bowman, K. (Ed.), Oxford handbook of U.S. K-12 education law (pp. 1-30). New York, NY: Oxford University Press. <https://doi.org/10.1177/0013161X19840389>
- Farahmand, M., & Danafar, F. (2017). Phenomenology of the lived experience of bisexual identities from family interactions to social interactions. *Iranian Social Issues Review*, 9(1), 191-212. <https://doi.org/10.22059/ijsp.2018.65906> (In Persian)
- Formby, E. (2015). *FreshersToFinals From freshers' Week to Finals: Understanding LGBT+ Perspectives on, and Experiences of, Higher Education* (3th ed) Sheffield: Sheffield Hallam.
- Garibaldi, E. & Pasillas, M. (2014). *Supporting LGBTQ students in school: A public health model*. [Handout]. Orange, CA: Chapman University. <https://www.chapman.edu/diversity/resources/queer-pages.aspx>
- Glazzard, J., Jindal-Snape, D., & Stones, S. (2020). Transitions Into, and Through, Higher Education: The Lived Experiences of Students Who Identify as LGBTQ+. *Front. Educ*, 5, 81. <https://doi.org/10.3389/feduc.2020.00081>
- Goldberg, A.E., McCormick, N., Matsuno, E., Virginia, H., & Beemyn, G. (2022). Transgender graduate students: Considerations, tensions, and decisions in choosing a graduate program. *Journal of Homosexuality*, 69(9), 1549–1575. <https://doi.org/10.1080/00918369.2021.1919476>
- Greytak, E.A.; Kosciw, J.G. & Diaz, E.M. (2009). *Harsh realities: the experiences of transgender youth in our nation's schools*. New York, NY: GLSEN. <https://www.glsen.org/research/harsh-realities-experiences-trans-youth-schools>
- Grimwood, M.E. (2017). What do LGBTQ students say about their experience of university in the UK? *Perspect. Policy Pract. High. Educ.* 21, 140–143. <http://dx.doi.org/10.1080/13603108.2016.1203367>
- Hyde, J.S.; Bigler, R.S.; Joel, D.; Tate, C.C. & van Anders, S.M. (2018). The future of sex and gender in psychology: Five challenges to the gender binary. *Am Psychol*, 30024214. <https://doi.org/10.1037/amp0000307>
- Littman, L. (2019). Correction: Parent reports of adolescents and young adults perceived to show signs of a rapid onset of gender dysphoria. *PLOS ONE*, 14(3), e0214157. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0214157>
- Metthe, A.J. (2016). Resisting disconnection: an exploratory study of transgender adults' experiences of community support and resilience. Masters Thesis, Smith College, Northampton, MA. <https://scholarworks.smith.edu/theses/1751>
- Moleiro, C., & Pinto, N. (2015). Sexual orientation and gender identity: review of concepts, controversies and their relation to psychopathology classification systems. *Frontiers in psychology*, 6, 1511. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.01511>
- Mulaee, A. (2021). Employment Rights of "Sexual Minorities" in Iran; Analysis from a Human Rights Perspective. *The Journal of Human Rights*, 16(1), 77-98. <https://doi.org/10.22096/hr.2021.132019.1235> (In Persian)
- Norton, A.T., & Herek, G.M. (2013). Heterosexuals' attitudes toward transgender people: Findings from a national probability sample of U.S. adults. *Sex Roles: A Journal of Research*, 68(11-12), 738–753. <https://doi.org/10.1007/s11199-011-0110-6>
- Patton, M.Q. (2002). *Qualitative Research and Evaluation Methods*. London: Sage Publications Inc. <https://www.scirp.org/reference/ReferencesPapers?ReferenceID=757192>
- Pinnegar, S., & Dayanes, J.G. (2006). Location narrative inquiry historically: Thematics in the turn to narrative. In D.J. Clandinin, (Ed) *Handbook of narrative inquiry*. Thousand Oaks, CA: Sage. <http://dx.doi.org/10.4135/9781452226552.n1>
- Rrahimi Ahmadabadi, S. , Rahimi, Z. & Fotovat, A. (2022). Study of contextual factors (demographic, biological, familial, psychosocial) affecting the incidence of gender dysphoria in patients with gender dyphoria referring to legal medicine center of Khorasane Razavi from 2015 to 2019. *Medical Journal of Mashhad university of Medical Sciences*, 65(1), 172-191. <https://doi.org/10.22038/mjms.2022.20146> (In Persian)

- Rosqvist, H. B., Nordlund, L., & Kaiser, N. (2014). Developing an authentic sex: Deconstructing developmental-psychological discourses of transgenderism in a clinical setting. *Feminism & Psychology*, 24(1), 20–36. <https://doi.org/10.1177/0959353513510653>
- Schrock, D. P., Boyd, E. M., & Leaf, M. (2009). Emotion work in the public performances of male-to-female transsexuals. *Archives of sexual behavior*, 38(5), 702–712. <https://doi.org/10.1007/s10508-007-9280-2>
- Slesaransky-Poe, G.; Ruzzi, L.; Dimedio, C. & Stanley, J. (2013). Is this the right elementary school for my gender nonconforming child? *Journal of LGBT Youth*, 10(1–2), 29–44. <http://dx.doi.org/10.1080/19361653.2012.718521>
- Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory* (2nd ed.). Sage Publications, Inc. <https://psycnet.apa.org/record/1999-02001-000>
- Weber, L. (2010). *Understanding race, class, gender, and sexuality: A conceptual framework* (2th ed). New York: Oxford University Press. <http://doi.org/10.2307/3211388>
- Wilkinson, L., Pearson, J., & Liu, H. (2018). Educational attainment of transgender adults: Does the timing of transgender identity milestones matter? *Social science research*, 74, 146–160. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2018.04.006>
- Yussen, S. R., & Ozcan, N. M. (1997). The development of knowledge about narratives. *Issues in Educational Psychology: Contributions from Educational Psychology*, 2(1), 1-68. [Google Scholar](https://scholar.google.com/citations?user=...)

Narrative Study of the Lived Challenges of Transgender Students in the Context of School

Kamran Ghafouri¹ , Behboud Yarigholi^{2*} , Gholamreza Golmohammad Nazhad Bahrami³

Extended Abstract

Aim

Gender identity is a psychological state that represents a person's feeling of being male or female. The gender identity of most people is established by the age of two to three years and is usually in harmony with the biological sex of the person (Schrock et al., 2009) and when the gender identity is disturbed, these gender identity disorders can include a persistent desire to belong to the opposite sex or insistence. Belonging to the opposite sex and being extremely uncomfortable with the assigned gender and the gender role attributed to the person (Eckes & Lewis, 2018). The present research is based on the first-hand experiences of a transgender student named "Arusha", 21 years old, born in 1379 in Saghez city, who, due to family problems and perhaps being under pressure under one of these challenges, and considering that in his childhood, to an extraordinary difference He realized himself with others and every year he studied in one of the schools of the city and surrounding villages of Saghez. The main goal of the current research is to express and narrate some of the personal, academic, behavioral and social problems of transgender people in the social world based on the experiences and challenges of transgender student "Arusha" in the context of schools. It should be noted that due to the principle of confidentiality, the details of the case study are mentioned in this way. With regard to the issues raised; the main question of the research is: "What is the description and narration of the challenges faced by transgender students in their school environment?"

Methodology

The research approach was of qualitative type and in terms of practical purpose and content analysis was conventional qualitative method, but since the research was of narrative research type, two methods of narrative analysis and expression of experiences and data coding and moving from signs to concepts and themes were used. The work of analysis was done and data analysis was also done in the form of

thematic analysis in addition to the analysis of narratives. The sampling method was selected as an available and targeted sample method. In the current study, a male-to-female transgender student with the nickname Arusha was present, who studied in one of the villages around the city of Saghez in all three levels of education and expressed his lived experiences from the context of the school. In the stage of coding and thematic analysis, MAXQDA version 2020 software was used, and the analysis methods available in the software were used to prevent overlap of signs and concepts and themes. Also, during the work, the steps and process of coding were controlled and checked with the help of the opinions of the advisors and guides.

Findings

The main purpose of the present study was to describe and narrate the challenges experienced by transgender male students in the school environment. To achieve this goal, the research narrative method based on an interview with a transgender student was used as a coding process. The transgender student in his description and narration of the challenges experienced in the school environment, has environmental problems (transgender student's perception of specialized educational and academic indicators, transgender student's reaction to others, emotional interaction with students, transgender student's reaction to the school environment, behavior The executive staff of the school towards the behaviors and states of transgender students, the behavior of classmates towards the conditions and states of transgender students, the actions of teachers towards the conditions and states of transgender students, the relationship between the family of transgender students and the school, the mental reaction of the family towards the transgender student and the behavioral reaction of the family towards to a transgender student). The transgender student in his description and narrative of the challenges experienced in the school environment, has personality problems (girlish behavior, recognition of the transgender identity, expressing interest in the transgender student, school phobias of the transgender student, playing problems, interacting more with girls, feeling comfortable in the atmosphere The majority of girls during education, the mental-psychological problems of transgender students, employment and friends). Transgender student in his description and narration of the challenges experienced in the school environment, having academic problems (constantly negative and annoying actions of students towards transgender students, negative and annoying actions of teachers and executive staff of the school towards transgender students, not being comfortable in the environment of boys' school, the general academic barriers of transgender students, social stimuli, academic stimuli and individual stimuli).

conclusion

This research dealt with the narrative research of the challenges experienced by transgender students in the context of the school and according to what was discussed in the background of the research; Until now, transgender people have not been researched and studied from this point of view inside the country, and no previous research even close to this topic had been observed inside the country, considering the newness of this program in the country's research structure; This research is considered as the first research in this field. The results of this research can be taken into account to better understand the rights and issues of transgender students in the context of schools for the use of relevant organizations, school administrators, teachers, counselors, researchers and other related medical and research centers. Given the importance of belonging and connection for academic success, minority stress may disrupt the educational trajectories of transgender students. Of course, not all sexual and gender minorities perform poorly in response to transphobic and heterogeneity contexts or achieve less education, and not all social contexts are equally transphobic and abnormal. Experiences of minority stress and disrupted educational trajectories among transgender individuals vary by social factors. Given that adolescence is often a stressful yet critical period in life where feelings of gender-related difference are heightened, experiencing transgender identity milestones in adolescence may have a greater impact on academic achievement than experiencing them during adolescence. be Minority stressors in childhood or adulthood, including potentially negative responses from peers, school personnel, and family to a non-normative gender identity and presentation, may exacerbate stress in adolescence, when "not fitting in" is particularly salient. It is during adolescence that peer groups become a central social factor for youth,

where youth spend a significant portion of their time forming relationships and developing social identities (Wilkinson et al., 2018). It is important for school administrators to understand the unique challenges faced by gender nonconforming and transgender students so that they can approach policies with inclusion and safety in mind. It is possible to consider special schools for transgender people with a deep and statistical investigation if needed.

Ethical considerations

The purpose of qualitative research is to examine the deep experience of the research participants, so compliance with ethical issues is considered a necessity to comply with ethical issues in this research, the following are observed:

- ✓ The entire interview protocol, including: questions, audio recording, writing and transcribing the interviews, was done with the permission of the participant.
- ✓ The aim and objectives of the present research are clearly explained to the participants.
- ✓ During the interview, the participant was fully assured that his words will not be included in the research in any way and will be ignored if he is not satisfied, even a part of them.
- ✓ The importance of doing this research project has been explained to the participant that this research can be of great help to people like him who may be suffering in the schools of our country.

Financial support and gratitude

This article is extracted from the master's thesis of educational research of Shahid Madani University of Tabriz. This article has not received any financial support.

Conflict of interest

There is no conflict of interest in this article.